

Bilforsikring

Gjelder også for tilhenger, motorsykkel, ATV, scooter, snøscooter og moped

Forsikringsvilkår gjelder fra 01.01.2019.

Innhold

1. Hvem forsikringen gjelder for	side 2
2. Hvor forsikringen gjelder	side 2
3. Hva forsikringen omfatter	side 2
3.1 Ansvar	side 2
3.2 Vognskade	side 2
3.3 Kasko	side 2
3.4 Delkasko	side 2
3.5 Brann	side 2
3.6 Tyveri	side 2
3.7 Redning	side 2
3.8 Glass	side 3
3.9 Nøkkelforsikring	side 3
3.10 Leiebil	side 3
3.11 Fører- og passasjerulykke	side 3
3.12 Bil Ekstra	side 5
3.13 Maskinskade	side 5
3.14 Panthaver/ leasing	side 5
3.15 Rettshjelp	side 6
4. Sikkerhetsforskrifter	side 7
5. Spesielle regler for avtalen	side 7
6. Generelle regler for avtalen	side 9

For forsikringsavtalen

- forsikringsbeviset
- forsikringsvilkårene
- generelle vilkår
- lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 (FAL) dersom den ikke er fraveket i vilkåret
- Bilansvarsloven av 3. februar 1961
- lovverket ellers

Teksten i forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkårene.

Forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes.

1. Hvem forsikringen gjelder for - sikrede

1.1 § 7-1 i Forsikringsavtaleloven gjelder ikke. I stedet gjelder følgende:

Forsikringen gjelder for:

- forsikringstaker
- registrert eier av motorvognen
- andre med tinglyst eiendomsrett i motorvognen

Når ansvarsforsikring er tegnet, gjelder den også for enhver rettmessig bruker av motorvognen. Når panthaverdekning er tegnet, gjelder den til fordel for panthaver.

Forsikringen slutter å gjelde ved eierskifte. Likevel gjelder forsikringen som var i kraft på tidspunktet for overtakelse i 14 dager til fordel for ny eier, men dette gjelder ikke når den nye eieren har tegnet egen forsikring.

I henhold til fullmakt opphører forsikringen når det i det sentrale motorvognregister fremkommer at motorvognen er solgt, vraket eller stjålet, se forsikringsbeviset. I henhold til fullmakt opphører ansvarsforsikringen når det i det sentrale motorvognregister fremkommer at motorvognen er avregistrert, se forsikringsbeviset.

2. Hvor forsikringen gjelder

2.1 Forsikringen gjelder i Europa, Israel og Tyrkia.

Ansvarsforsikringen gjelder ikke på den delen av en flyplass som er avsatt til flytrafikk og/eller er stengt for alminnelig ferdsel.

3. Hva forsikringen omfatter

Det fremgår av det enkelte forsikringsbevis hvilke dekninger som er avtalt og som gjelder for din forsikring. For dekningene gjelder reglene i pkt. 1 – 3, med de endringene som følger av vilkårene som er tatt inn i de enkelte tilleggsdekningene.

3.1 Ansvarsforsikring

Når ansvarsforsikring er tegnet dekker selskapet erstatningsansvar etter bilansvarloven (BAL) - ubegrenset sum ved personskader og inntil kr 10.000.000,- ved tingskade

Skade på gods som blir ført med motorvognen dekkes ikke utover BAL's bestemmesler.

Utenfor Norge omfatter forsikringen erstatningsansvar etter skadestedets lovgiving for bilansvar. Innenfor EØS-området dekkes bilansvar etter norske regler dersom dette gir en høyere dekning.

3.2 Vognskadeforsikring (kasko-, brann-, tyveri-, redning- og glassforsikring)

Vognskadeforsikringen omfatter:

- Den motorvognen som er nevnt i forsikringsbeviset og deler av denne.
- Ekstra dekk og felger tilsvarende det antall hjul motorvognen er utstyrt med.
- Fastmontert tilbehør utover det som originalt fulgte motorvognen fra fabrikk med inntil kr 20.000,-, hvis ikke annen sum fremgår av forsikringsbeviset.
- Personlig løsøre med inntil kr 10.000.

Vognskadeforsikringen omfatter ikke penger, kreditt-/ betalingskort og verdipapirer.

3.3 Kasko

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, gjelder følgende:

Selskapet dekker skade som nevnt i pkt. 3.4 – 3.9 og annen skade som skjer ved sammenstøt, utforkjøring, velting eller annen tilfeldig, plutselig, ytre påvirkning.

3.4 Delkasko

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, gjelder følgende:

Selskapet dekker skade som nevnt i pkt. 3.5 - 3.8.

3.5 Brann

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt eller det er avtalt kasko- eller delkaskodekning, gjelder følgende:

Selskapet dekker skade ved brann, lynnedslag og eksplosjon.

3.6 Tyveri

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt eller det er avtalt kasko- eller delkaskodekning, gjelder følgende:

Selskapet dekker skade som følge av tyveri eller forsøk på tyveri. I tillegg dekkes hærverk på bil når det er innlysende at det samtidig er gjort forsøk på å stjele kjøretøyet. Det samme gjelder dersom det er gjort innbrudd i den. Det anses ikke som tyveri om den skyldige tilhører sikredes husstand eller er i tjeneste hos den som har rett til bilen, jf straffelovens § 342.

3.7 Redning

Når det fremgår av forsikringsbeviset at det er avtalt kasko- eller delkaskodekning, gjelder følgende:

3.7.1 Hva som gir grunnlag for erstatning: Selskapet dekker merutgifter til assistanse:

- Ved erstatningsmessig skade.
- Ved annen driftstopp eller ved startvansker.
- Ved utelåsing eller brukket/mistet nøkkel.

- Når motorvognen har gått tom for drivstoff eller el-bil er gått tom for strøm.
- Når motorvognen har vært utsatt for tyveri/hærverk.
- Når fører og/eller passasjer rammes av plutselig sykdom, ulykke eller død, og av den grunn ikke kan fortsette reisen, eller må søke hjelp hos nærmeste lege/sykehus.

3.7.2 Hva forsikringen dekker

3.7.2.1 Berging og tauing

Selskapet dekker utgifter til berging og tauing av motorvogn og tilhenger til nærmeste verksted eller - dersom det er rimeligere - reparasjon på stedet når reisen med motorvognen ikke kan fortsette.

Møretrygd har avtale med Falck Redning og de kan kontaktes på tlf. 02222. For hjelp i utlandet, ring tlf +47 33138080.

Bilhjelp hjemme inngår i kasko- og delkaskoforsikring.

Bilhjelp hjemme gjelder ikke motorvogn med særskilt registrering som turistvogn, eksportvogn ("tollskilt") eller prøvekjennemerke.

3.7.2.2 Hjemtransport: Selskapet dekker nødvendige merutgifter til hjemtransport av fører, passasjerer, motorvogn og tilhenger til motorvognen:

- Når fører eller passasjer rammes av plutselig sykdom, ulykke eller død, og av den grunn ikke kan fortsette reisen.
- Når motorvognen er etterlatt som følge av andre forhold nevnt i punkt 3.7.1, og denne ikke har kunnet settes i trafikksikker stand samme dag. Erstatningen er begrenset til motorvognens verdi på tidspunktet for hjemtransport. Merutgifter er utgift ut over de normale kostnader som hadde påløpt ved å kjøre motorvognen hjem.
- Ved tyveri av motorvognen.

Merutgifter til hjemreise dekkes med rimeligste kommunikasjonsmiddel. Dersom fortsatt reise til bestemmelsesstedet er rimeligere enn hjemreise, kan det avtales at slike merutgifter erstattes i stedet.

Forsikringen dekker merutgifter til nødvendig transport til lokalt overnattingssted, sykehus, lege e.l.

3.7.2.3 Hotellopphold i stedet for hjemreise: Etter forhåndsavtale kan forsikringen dekke merutgifter til hotellopphold for fører og passasjerer i stedet for hjemtransport, når motorvognen blir reparert på stedet innen rimelig tid.

3.7.3 Utenfor Norden: Ved reiser utenfor Norden gjelder følgende regler:

3.7.3.1 Transport av reservedeler: Ved reiser utenfor Norden dekkes transport av reservedeler som ikke kan skaffes på stedet og som er nødvendig for å sette motorvognen i trafikksikker stand.

3.7.3.2 Leiebil: Ved reiser utenfor Norden dekkes utgifter til leiebil dersom motorvognen ikke kan settes i trafikksikker stand innen 2 arbeidsdager eller er stjålet. Erstatning ytes for leiebil av tilnærmet samme type som den forsikrede motorvognen. Fast dagleie og kilometeravgift dekkes for et tidsrom tilsvarende den planlagte ferie, og maksimalt i 30 dager. Drivstoff og liknende dekkes ikke. Dekning for leiebil og transport av deler skal alltid avtales på forhånd. Dekningen gjelder ikke for rute-/turbuss når denne benyttes til ervervmessig persontransport.

3.7.4 Hva forsikringen ikke omfatter

Selskapet dekker ikke utgifter:

- til reparasjon på verksted
- til deler
- til videreformidling av gods ved ervervmessig transport
- for haikere.
- som kan kreves dekket gjennom garantiordning eller lignende.

3.7.5 Skadeoppgjør

Det skal fremlegges originalkvittering for utgifter som kreves erstattet, samt erklæring fra lege ved sykdom. Dersom spesiell persontransport har vært nødvendig skal dette fremgå av legeerklæringen .

3.8 Glass

Når det fremgår av forsikringsbeviset at det er avtalt kasko- eller delkaskodekning, gjelder følgende:

Selskapet dekker bruddskade på motorvognens glassruter (også glasstak) ved tilfeldig, plutselig, ytre påvirkning. Ved skifte av glassruter erstattes ikke mer enn 50 % av verdien av motorvognen umiddelbart før skaden skjedde.

3.9 Nøkkelforsikring

Når det fremgår av forsikringsbeviset at det er avtalt kaskodekning, gjelder følgende:

Forsikringen dekker inntil kr 7500,- til kjøp av nye nøkler, programmering og omkodning hos autorisert verksted/ låsesmed dersom nøkkelen er mistet, stjålet eller brukket. Det utbetales bare en erstatning pr. forsikringsår. Egenandelen er kr 500,-

3.10 Leiebil i inntil 10 dager

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, gjelder følgende:

Selskapet erstatter den faste dagleien (ikke km-avgift og drivstoff) for leiebil, når bilen er til reparasjon eller blir kondemnert som følge av en erstatningsmessig maskin- eller kaskoskade, eller er stjålet.

Blir leiebil ikke benyttet, kan det etter avtale med selskapet utbetales kr 350,- pr dag i normal reparasjonstid.

Utgifter til leiebil dekkes i normal reparasjonstid for skaden, til sammen inntil 10 dager. Erstatningen gis for leiebil i gruppe C.

Dekningen gjelder ikke for motorsykkel, moped eller firma med ervervmessig utleie av motorvogn.

3.11 Fører-/ passasjerulykke

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, gjelder følgende:

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen ulykkeskade som rammer forsikret person når vedkommende rettmessig befinner seg i eller på motorvognen, eller utenfor denne når motorvognen er den direkte årsak til skaden.

Med ulykkeskade menes skade på kroppen forårsaket ved en plutselig ytre fysisk begivenhet (ulykkestilfelle) som inntreffer i forsikringstiden.

3.11.1 Ulykke som fører til død

Dersom ulykkesskaden innen ett år medfører forsikredes død, utbetales dødsfallserstatning med kr 100.000. Dersom det er betalt invaliditetserstatning for samme skade, går denne til fradrag i dødsfallserstatningen. Dødsfallserstatningen tilfaller forsikredes ektefelle eller samboer. Dersom forsikrede ikke etterlater seg ektefelle eller samboer, tilfaller erstatningen forsikredes barn. Dersom forsikrede ikke etterlater seg ektefelle, samboer eller barn, utbetales ingen erstatning.

Som samboer i disse vilkår regnes:

- Person som avdøde har levet sammen med i ekteskapslignende forhold hvis det i folkeregisteret framgår at de to har hatt samme bolig de siste to årene, eller
- Person som hadde felles barn og felles bolig med avdøde.

En person regnes likevel ikke som samboer dersom det på dødsfalltidspunktet forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås. En person regnes ikke som samboer lengre enn til det tidspunkt det foreligger samlivsbrudd, eller til det tidspunkt ovennevnte samboerdefinisjon ikke lengre er oppfylt.

3.11.2 Ulykke som fører til invaliditet

Dersom ulykkesskaden har medført varig medisinsk invaliditet innen 3 år etter skadedagen, har forsikrede rett til invaliditetserstatning.

Ved 100 % invaliditet utbetales kr 200.000. Blir flere personer skadet ved samme ulykkestilfelle er samlet erstatning begrenset til kr 1.000.000. Erstatningen vil da bli forholdsmessig fordelt mellom de skadelidte. For delvis invaliditet utbetales en forholdsmessig del av forsikringssummen.

Dør forsikrede av ulykkesskaden innen 1 år etter skadedagen, betales ikke invaliditetserstatning, men dødsfallserstatning.

Dersom det er betalt invaliditetserstatning for samme skade, går denne til fradrag i dødsfallserstatningen.

Dør forsikrede uansett årsak mer enn 1 år etter at ulykkesskaden inntraff, utbetales invaliditetserstatning dersom det må antas at ulykkesskaden ville ha medført varig medisinsk invaliditet.

Erstatningen beregnes ut fra den invaliditet som antas å ville blitt den endelige dersom forsikrede hadde vært i live.

3.11.3 Skader som ikke omfattes

3.11.3.1 Unntak for visse sykdommer m.v.

Forsikringen omfatter ikke:

1. Ulykkesskade som skyldes:

- Sykdom, slag, infarkt, illebefinnende, bevisstløshet eller annen form for sykkelig tilstand.
- Inntak av sovemidler, smertestillende eller narkotiske midler.

2. Død eller invaliditet som skyldes:

- Hjerte-/karsykdommer,
- Kreft,
- Artritt (betennelse i ledd),

selv om en ulykkesskade er årsak til sykdommen(e).

3. Rygg- og nakkelidelser og rygg- og nakkesmerter med mindre lidelsen/smertene kan tilbakeføres til et røntgenologisk påvisbart brudd i ryggsøylen, og bruddet kan tilbakeføres til en ulykkestilfelle.

4. Selvmord eller forsøk på selvmord, med mindre kravstiller kan sannsynliggjøre at selvmordet eller forsøket på selvmord skyldes en akutt sinnsforvirring forårsaket av en ytre årsak.

5. Sjøkk eller andre psykiske skader. Likevel dekkes slik skade dersom diagnosekriteriene i det internasjonale klassifikasjonssystemet ICD-10, punkt F43.1 (PTSD) er oppfylt, og sjokkskaden er en følge av en fysisk skade som medfører livsvarig og erstatningsmessig medisinsk invaliditet.

3.11.3.2 Unntak for visse aktiviteter

Forsikringen omfatter ikke ulykke forårsaket under utøvelse av følgende aktiviteter:

- All utøvelse av motorsport med bil, motorsykkel eller snøscooter.

3.11.3.3 Unntak for slagsmål og forbrytelse

Forsikringen omfatter ikke ulykkesskade ved deltakelse i en forbrytelse, motstand mot pågrep eller utøvelse av annen

"ulovlig interesse". Det samme gjelder ulykkesskade som pådras under slagsmål. Unntaket for slagsmål gjelder ikke barn under 16 år.

3.11.4 Erstatningsoppgjør

3.11.4.1 Skademelding

Den som mener å ha et krav mot selskapet etter et ulykkestilfelle, skal snarest melde fra til selskapet.

3.11.4.2 Beregning av invaliditetserstatning

Invaliditetserstatning beregnes på grunnlag av den livsvarige medisinske invaliditet som ulykken har forårsaket.

Erstatning kan tidligst kreves 1 år etter skadedagen.

Dersom invaliditetsgraden kan forandre seg, kan endelig oppgjør utsettes i inntil 3 år etter skadedagen. Oppgjøret skal da basere seg på hva som må antas å bli den livsvarige medisinske invaliditeten ut fra tilstanden på 3-årsdagen.

Invaliditetsgraden skal fastsettes av lege, iht. forskrift av 21. April 1997. Vurderingen skal være rent tabellarisk.

Dersom en kroppsdel eller et organ tidligere var delvis brukbart, gjøres det fradrag når invaliditetsgraden bestemmes.

Tap av eller skade på kroppsdel eller organ som var fullstendig ubrukt før ulykken inntraff, gir ikke rett til invaliditetserstatning.

Når det kan antas at sykkelig tilstand, disposisjon eller mèn sammen med ulykkesskaden har medvirket til forsikredes invaliditet, reduseres erstatningen i forhold til den betydning den sykelige tilstanden, disposisjonen eller det tidligere mèn har hatt for invaliditeten.

Både selskapet og forsikrede kan forlange ny fastsettelse av invaliditetsgrad når det er gått ett år siden forrige fastsettelse. Selv om tilstanden fremdeles kan forandre seg, skal endelig erstatning beregnes når det er gått 3 år fra skadedagen. Erstatningen skal i så fall fastsettes etter den invaliditetsgrad som må antas å bli den endelige.

3.12 Bil Ekstra

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, gjelder følgende:

-Redusert egenandel ved bruk av kasko:

Ved bruk av kasko reduseres egenandelen med kr 2.000,-. Er egenandelen kr 2.000,- eller mindre blir det ikke trukket egenandel. Reduksjon av egenandel gjelder ikke ved redning.

-Totalskadegaranti: Gir deg ny bil av tilsvarende merke, modell og årgang dersom reparasjonen vil koste over 60 % av nyanskaffelsesverdien på skadetidspunktet. Totalskadegarantien gjelder bare for biler inntil 3 år regnet fra registreringsdato første gang. Bilen må ikke ha kilometerstand over 60 000 km. Totalskadegarantien gjelder ikke for biler som er leaset. Er bilen mer enn 3 år gammel eller har kjørt mer enn 60 000 km, og du får en skade som utgjør mer enn 60 % av bilens markedsverdi, erstattes 115 % av markedsverdien.

-Leiebil: Ved en erstatningsmessig kaskoskade og plutselig mekanisk eller elektronisk skade på bilens motor, girkasse og kraftoverføring som hindrer fortsatt framdrift av bilen dekkes leiebil i inntil 31 dager, begrenset til normal reparasjonstid. Erstatning gis for leiebil gruppe C. Dersom leiebil ikke benyttes får du kr 350,- pr. dag bilen står på verksted. Hvis den forsikrede bilen er større enn bil i gruppe C, og eier/ bruker kan dokumentere at det er behov for større bil, blir større bil dekket. Det er en forutsetning at større bil kan skaffes. Leie av større bil må avtales med selskapet på forhånd.

-Startleie leasing: For bil som er utleid i henhold til leasingavtale dekker selskapet resterende startleie hvis bilen blir stjålet eller totalskadet, begrenset til kr 150 000. Erstatningen beregnes forholdsmessig nedskrevet etter innbetalt beløp og resterende leasingperiode. I tillegg vil leasingselskapet få erstattet bilens markedsverdi.

-Fastmontert utstyr dekkes med inntil kr 50.000,-.

-Bagasje fra låst bil dekkes med inntil kr 20.000,-. Løsøre som ligger synlig i bilen dekkes ikke.

3.13 Maskinskade

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, gjelder følgende:

-Maskinskadeforsikring gjelder til første hovedforfall etter at motorvognen er 8 år. Alderen regnes fra registreringsdato første gang. Forsikringen dekker kostnader til reparasjon av mekanisk eller elektronisk skade i motor, girkasse og kraftoverføring som hindrer fortsatt framdrift av bilen og som skjer plutselig og uforutsett. I tillegg omfattes batteripakker i el-bil og hybridbiler, samt elektroniske styreenheter til disse.

Forsikringen dekker ikke skade

-som skyldes gradvis slitasje, korrosjon eller annen form for tæring.

-som skyldes ombygging eller chip-trimming.

-som fabrikant/ importør/ leverandør/ reparatør er ansvarlig for i henhold til avgitt garanti eller på annet rettsgrunnlag. Fører ikke garantikravet fram blir skaden dekket etter disse forsikringsvilkårene dersom betingelsene ellers er til stede. Selskapet overtar da sikredes krav mot fabrikant/ importør/ leverandør/ reparatør.

-som er dekket av motorvognens ordinære kaskoforsikring.

Sikkerhetsforskrifter:

De sikkerhetsforskrifter som gjelder etter vilkårpunkt 4, gjelder også for maskinskadeforsikringen.

Skadeoppgjør:

Reparasjonen må ikke igangsettes før selskapet er varslet om skaden. Dersom de utskiftede delene er vesentlig mer slitt eller forringet enn det som regnes som normalt, kan selskapet skjønnsmessig gjøre fradrag for dette. Selskapet har rett til å overta de utskiftede delene og kan avslå erstatning dersom de utskiftede delene ikke kan forevises.

Egenandel:

Egenandelen er kr 4000,- for inntil 5 år gammel motorvogn. Egenandelen er 50 % av skaden for motorvogn som har kjørt mer enn 200 000 km på skadedagen, minimum kr 4000,-. For motorvogn som er fra 5 til 8 år gammel og har kjørt mindre enn 200 000 km på skadedagen, er egenandelen 25 % av skaden, minimum kr 4000,-.

Bruk av maskinskadedekningen alene fører ikke til tap av bonus.

3.14 Panthaver/ leasing (3. mannsinteresse)

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, gjelder følgende:

Hvem dekningen gjelder for:

Motorvognforsikringen og vilkår for kaskodekning er utvidet til også å gjelde for panthaver som har mottatt skriftlig bekreftelse fra selskapet om panthaverdekning og utleier i henhold til leasingkontrakt.

Selskapets plikter etter denne dekningen:

Når vognskade har skjedd, skal ikke selskapet betale ut kontanterstatning til forsikringstakeren uten at selskapet har innhentet samtykke fra panthaveren/ utleieren. Dersom skaden er utbedret eller det er stilt sikkerhet for at erstatning vil bli brukt for å utbedre skaden, kan erstatning likevel utbetales.

Dersom forsikringen for motorvognen blir endret, sagt opp eller faller bort, skal selskapet gi panthaveren/ utleieren melding om dette med 1 måneds varsel.

I de tilfellene selskapet helt eller delvis har avslått å dekke skade på motorvognen under henvisning til Forsikringsavtalelovens § 8-1 eller §§ 4-6 til 4-11, eller under henvisning til forsikringsvilkår fastsatt med hjemmel i disse paragrafene, dekker selskapet likevel det tap – eksklusive rentetap, omkostninger og misligholdte avdrag panthaveren/ utleieren lider som følge av forsikringstakeren/ leietakerens manglende evne til selv å dekke skaden. Det samme gjelder når selskapet har avslått å dekke skade med henvisning til forsikringsvilkårenes regler om hvor forsikringen gjelder.

Det er en forutsetning for erstatning at panthaver/ utleier ikke visste eller burde vite om overtredelsen av de nevnte vilkårsreglene eller har latt være og gjøre det denne kan for å hindre det. Likeledes gjelder som forutsetning for rett til erstatning at reglene i kredittkjøpsloven og forskrifter gitt med hjemmel i lov er overholdt av panthaver når panteretten er stiftet som salgspant som går under denne loven.

Forutsetning for rett til erstatning og begrensninger i erstatningen

Den som setter fram krav mot selskapet, må dokumentere at forsikringstaker/ leietaker, eventuelt kausjonist ikke har evne til å erstatte skaden eller det oppståtte tap. Omkostninger i forbindelse med dette blir ikke erstattet.

Den utvidete forsikringen gjelder ikke i de tilfellene der skade på motorvognen er erstattet av andre uten at selskapet har hatt kjennskap til det. Dersom andre har stilt annen garanti/sikkerhet for forsikringstakerens forpliktelse, er selskapets forpliktelse subsidiær i forhold til garanti/sikkerhet. Regelen i foregående ledd gjelder tilsvarende.

Selskapets forpliktelse er i alle tilfelle begrenset til skadebeløpet med henvisning til pkt. 5.2.2 og med fradrag av egenandelen i henhold til forsikringsavtalen.

Får selskapet i henhold til denne utvidede forsikring en utbetaling som ikke påhviler selskapet etter motorvognforsikringsvilkårene, plikter forsikringstaker/ leietaker å erstatte beløpet.

Denne tilleggsavtale kan av selskapet sies opp når som helst med en måneds varsel.

3.15 Rettshjelp

3.14.1 Forsikringen dekker utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist

- i egenskap av personlig eier, rettmessig bruker eller fører av den forsikrede motorvognen. Tvisten må ha skjedd mens forsikringen var i kraft.

Utgifter til rettsbehandling: Selskapet dekker utgifter til sakkyndige som er oppnevnt av retten

- sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, såfremt utgiftene på forhånd er godkjent av selskapet.

- vitner, bare ved hovedforhandling og bevisopptak. Følgende dekkes ikke:

- idømte saksomkostninger

- rettsgebyr i ankeinstans

Reglene om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler. Tilkjente saksomkostninger går til fradrag. Likevel dekkes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

Hvilke domstoler tvisten må høre inn under

Tvisten må høre inn under de alminnelige domstolene.

Tvist som er skjedd før forsikringen trådte i kraft: Rettshjelpsutgiftene dekkes ikke dersom sikrede når forsikringen trådte i kraft var kjent med det som senere ble tvistegrunnlaget og forsto eller måtte forstå at tvisten kunne oppstå. Tvist oppstått når kjøretøyet er solgt/kjøp av nytt kjøretøy: Selv om forsikringen ikke var i kraft da tvisten oppstod, blir likevel følgende tvilstilfelle dekt:

1. Dersom den forsikrede motorvognen er solgt og forsikringen i selskapet opphørte i forbindelse med salget, dekkes

rettshjelpsutgifter ved tvist der sikrede er part i egenskap av tidligere eier.

2. Ved tvist med selger i forbindelse med kjøp av ny motorvogn som sikrede ennå ikke har tegnet egen forsikring på, dekkes utgifter til rettshjelp dersom nåværende motorvogn var forsikret i selskapet på kjøpstidspunktet.

3.14.2 Forsikringssum og egenandel: Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 100.000,- selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpforsikring i forskjellige selskap, eller om den/de forsikrede har rettshjelpsdekning under flere forsikringer i et eller flere selskap. Uforsikrede parter skal holdes utenfor ved erstatningsberegningen. Erstatningen er under alle omstendigheter begrenset til den økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av selskapet på forhånd. Egenandelen er kr 4.000,- med tillegg av 20 % av det overskytende beløp. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.

3.14.3 Forsikringen dekker ikke utgifter til

-tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv med mindre tvisten gjelder skade på føreren av motorvognen.

-tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøting av gave, underholdningsbidrag, bodeling, oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.

-tvist som alene hører inn under namsmann.

-tvist som gjelder veksel sak, inkassosak der fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlings sak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandlinger dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.

-Straffesak, ærekrenkelsessak eller sak om erstatningsplikt etter skadeerstatningslovens § 3-3 (visse personlege krenkinger), § 3-5 (oppreisning) og § 3-6 (krenking av privatlivets fred).

- tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klageadgangen er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandling, unntatt fra dekning.

- tvist i saker om personskade, før det fra motpart eller motparts forsikringsselskap foreligger skriftlig avslag om å dekke sikredes nødvendige og rimelige utgifter til juridisk bistand. Likevel dekkes utgifter i saken etter saksanlegg, der saksomkostningsspørsmålet blir avgjort av retten i tråd med Tvistemålslovens regler. Dette gjelder også ved voldgift.

3.14.4 Behandling av rettshjelpssaker

3.14.4.1. Vil sikrede søke om å få dekt utgifter til juridisk bistand under rettshjelpsforsikringen, skal forespørsel/krav snarest meldes til selskapet og senest et år etter at advokat er kontaktet. Underretningen skal skje skriftlig. Dersom advokat blir benyttet under den offentlige forvaltningsbehandlingen, regnes fristen for melding til selskapet fra det tidspunkt der den offentlige forvaltningsbehandlingen er fullt utnyttet.

3.14.4.2. Sikrede velger selv advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.

3.14.4.3. Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig og bærer selv kostnader forårsaket utan rimelig grunn. Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.

3.14.4.4. Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgiftene som vil bli krevd dekket under forsikringen. Sikrede skal informere selskapet om hvilke utgifter som er kommet til under eventuell behandling i særdomstol eller under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak. Ved krav om oppgjør har selskapet den samme rett til å få dokumentert hvordan advokaten har regnet ut sitt salær. Før endelig oppgjør blir gjort skal selskapet ha dokumentasjon på at egenandel er betalt. Spørsmål om utgiftene er rimelige kan legges frem for den norske Advokatforening.

4. Sikkerhetsforskrifter

Hvem sikkerhetsforskriftene gjelder for:

Sikkerhetsforskriftene gjelder for sikrede og andre personer som med sikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen. Fører-/passasjerulykke: Skadede må snarest søke lege og følge legens forskrifter og behandlingsopplegg. Skadede må la seg undersøke av lege utpekt av selskapet, dersom selskapet forlanger det.

Førerkort, øvelseskjøring, utrustning/vedlikehold:

Førerkort: Føreren av motorvognen skal ha gyldig førerkort for vedkommende kjøretøykategori i samsvar med Samferdselsdepartementets førerkortforskrifter av 1. mars 2004 med senere endringer, og den sikrede eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen skal forvise seg om at så er tilfelle.

Øvelseskjøring: Under øvelseskjøring skal elev og ledsager oppfylle reglene i vegtrafikklovens § 26, og den sikrede eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen skal forvise seg om at reglene er oppfylt.

Utrustning, overbelastning og vedlikehold: Motorvognen skal vere utrustet slik at den er i trafikk sikker stand. Den skal ikke overbelastes, og det skal utføres vedlikehold av motorvognen slik at kravene i Samferdselsdepartementets kjøretøyforskrifter av 25. januar 1990 nr. 92 med senere endringer er oppfylt. Motorvognens kjølevæskesystem skal være fylt opp med frosthindrende middel tilpasset de klimatiske forholdene. Forskrift/ instruksjoner om bruk og vedlikehold (service) gitt av produsent og/ eller leverandør skal overholdes. Forsikringstaker må kunne dokumentere vedlikeholdet. Motoreffekten (hk) må ikke endres.

Tyverisikring – motorvogn: Når parkert motorvogn forlates, skal den være lukket og låst, og nøkkel skal ikke oppbevares i eller på motorvognen. Deler av motorvognen som midlertidig er avmontert, skal være innelåst i bygning eller i rom i bygning, slik at det er egnet til å forhindre innbrudd, jf. straffelovens § 268. Ekstra dekk og felger skal være innelåst eller fastlåst til bygning. Ladekabel for el-bil og hybridbil skal, når den ikke er i bruk, oppbevares innelåst i tilhørende kjøretøy eller rom i bygning. Fastmontert utstyr skal være montert slik at det ikke kan fjernes uten bruk av verktøy eller nøkkel. Radio-/musikkanlegg skal være fastmontert eller montert i tyverikassett. Skiboks, sykkel eller skistativ skal være fastmontert og låst. Verdigjenstander som fotoutstyr, radio, mobiltelefon, smykker o.l. skal alltid oppbevares i låst separat bagasjerom, eller i låst skiboks eller i lukket hanskerom.

5. Spesielle regler for avtalen

5.1 Hvilke begrensninger som gjelder

Om begrensninger i erstatningsoppgjør, se også punkt 2.

- 5.1.1 Beruselse:** Selskapet dekker ikke skade som forsikrede/sikrede eller den som med forsikrede/sikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen har forvoldt mens han eller hun kjørte motorvognen under selvforskyldt påvirkning av alkohol eller annet berusende/bedøvende middel, jf. Vegtrafikkloven § 22, 1. ledd. Det samme gjelder for hendelser som er forvoldt av en annen mens denne kjørte motorvognen i slik tilstand - dersom forsikrede/ sikrede eller den som med forsikrede/ sikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen, medvirket til at motorvognen ble brukt selv om han eller hun visste eller måtte forstå at føreren var påvirket.
- 5.1.2 Hastighetsløp og fartsprøver:** Selskapet dekker ikke skade som oppstår når motorvognen blir brukt under deltakelse i eller trening til hastighetsløp og fartsprøver.
- 5.1.3 Frost:** Selskapet dekker ikke skade som skyldes frost.
- 5.1.4 Krig, opprør og naturkatastrofer:** Selskapet dekker ikke tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med jordskjelv, vulkanske utbrudd, atomkjernereaksjon, terrorhandlinger, krig og krigslignende handlinger, enten krig er erklært eller ikke, opprør eller lignende og alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden.

5.2 Regler for erstatningsoppgjør

- 5.2.1 Skademelding:** Ved skade skal sikrede snarest melde fra til Selskapet. Følgende skader skal i tillegg meldes til politiet: Personskader, skader på dyr, brannskader, tyveriskader og skadeverk.

5.2.2 Hvordan erstatning blir utregnet: Forsikringsavtalelovens § 6-1 er fraveket. I stedet gjelder følgende:

• Reparasjon – delskader – oppgjenbygging: Kan motorvognen repareres til vesentlig samme stand som før, blir kostnadene ved reparasjon erstattet. Dersom reparasjon av de enkelte delene etter selskapets vurdering vil være teknisk eller økonomisk ulønnsomme, blir disse utskiftet med likeverdige deler. Selskapet kan avgjøre ved hvilket verksted reparasjonen skal utføres. Verdittap som følge av reparasjon blir ikke erstattet. Innebærer reparasjonen en forbedring, blir det gjort fradrag tilsvarende verdien av forbedringen. Kontanterstatning blir utbetalt på grunnlag av takst. Arbeidspengene ved kontantoppgjør blir erstattet med 50 % av normalpris på verksted. Selskapet betaler merverdiavgift etter fremlagte kvitteringer.

Følgende erstattes ikke:

Merutgifter til foreløpig reparasjon, overtidsbetaling og flyfrakt.

Merkostnader som følge av at selskapets henvisninger av reparasjonssted eller leverandør ikke blir fulgt.

Verdittap eller tap av garantiavtale:

Selskapet er ikke ansvarlig for mangelfull reparasjon og eventuelle reklamasjonskrav må rettes direkte til verkstedet.

• Tap/totalskade: Er det etter Selskapets vurdering ikke økonomisk forsvarlig å reparere motorvognen, eller denne har gått tapt, blir markedsverdien erstattet, dvs. det det ville koste å gjenanskaffe en motorvogn i samme stand og av tilsvarende fabrikat, type og årgang. Den skadede motorvognen er da selskapets eiendom. For veteranbiler er erstatningen i slike tilfelle begrenset til forsikringssummen. For radio/ musikkanlegg blir erstattet anlegget, eller tilsvarende anleggs nyverdi. Etter et år fra utstyret ble kjøpt som nytt, blir erstatningen redusert med 10 % av nyverdien for hvert påbegynte år, maksimalt 50 %.

• Skade på ny motorvogn - 60 %: For motorvogn som har kjørt under 15.000 km, er under et år gammel, ikke er leaset og ikke har hatt tidligere skader som overstiger 20 % av nyanskaffelsesverdi, regnet fra nyregistreringsdato, gjelder følgende regler: Dersom motorvognen har gått tapt eller utgiftene til reparasjon overstiger 60 % av listepreis for tilsvarende motorvogn med tilsvarende utstyr fra importør på skadedagen, erstatter selskapet:

- enten ny motorvogn av samme eller tilsvarende merke, modell og årgang som den skadede, med det utstyr som var montert i motorvognen eller kontant den sum selskapet må betale for tilsvarende motorvogn. Den skadede motorvognen er selskapets eiendom.

5.2.3 Egenandel

Fra erstatningsoppgjøret blir det trukket den egenandel som er nevnt i forsikringsbeviset. Dersom egenandel ikke går frem av beviset, blir det trukket følgende egenandeler:

Redning kr 500,-

Glasskade kr 2.000,- ved skifting av ruten. Ved reparasjon av ruten trekkes det ikke egenandel.

Ansvar kr. 0,-

Brann og tyveriskader kr 4.000,-

Kasko kr 4.000,-

Skade forvoldt av dyr: Det blir ikke trukket egenandel eller bonustap når skaden er forvoldt av dyr. For ville dyr når forholdet omgående har blitt rapportert til politi eller viltneemnd på stedet.

Ved installert FG-godkjent-/ fabrikkmontert tyverialarm, faller egenandel bort ved innbrudd/ tyveri.

5.2.4 Utbetaling av erstatning.

Merverdiavgift og andre avgifter blir bare erstattet når slik avgift er betalt. Sikrede har krav på renter av erstatningen, jf. forsikringsavtalelovens § 8-4.

5.2.5 Endring av risiko - underforsikring

• **Overskridelse av avtalt kjørelengde:** Når det er avtalt en begrenset årlig kjørelengde plikter forsikringstaker straks å underrette selskapet dersom den avtalte kjørelengden blir overskredet.

• **Endring av grunnlaget for rabatt for sikringstiltak:** Når det er gitt rabatt for sikringstiltak plikter forsikringstaker straks å underrette selskapet dersom forholdene som gir grunnlaget for rabatten blir endret.

• **Påbygg og utstyr:** Forsikringen omfatter den motorvogn med det utstyr som er nevnt i forsikringsbeviset. Ved endringer/ ombygginger av motorvogn eller utstyr plikter forsikringstakeren straks å underrette selskapet.

• **For lav forsikringssum:** Når forsikringssum er nevnt i forsikringsbeviset blir premien fastsatt på grunnlag av denne summen. Dersom markedsværdien overstiger forsikringssummen plikter forsikringstakeren å underrette selskapet.

• **Konsekvenser ved underforsikring:** Viser det seg ved skade at forsikringstaker ikke har underrettet selskapet om forhold som nevnt i dette punkt, blir erstatningen redusert med et beløp som tilsvarer forholdet mellom for lite premie og den premie som skulle vært betalt. Ved utbetaling over ansvarsdekningen har selskapet rett til å kreve at forsikringstakeren betaler en forholdsmessig del av erstatningen.

5.2.6 Ting som kommer til rette

Kommer en gjenstand til rette etter at selskapet har betalt erstatning, er gjenstanden selskapets eiendom.

5.2.7 Tilbakebetaling av erstatning

Har selskapet utbetalt erstatning som selskapet etter forsikringsavtalen ikke svarer for, plikter forsikringstakeren å betale beløpet tilbake.

5.2.8 Bonus

Tilleggspremie ved skade: Premiereduksjon og premietillegg.

Det vil fremgå av forsikringsbeviset hvilken bonus som er gjeldende. Den følger eieren av motorvognen, og kan føres over til ny polise ved bilbytte. Ved leasing er det leietaker som innehar bonusretten.

Som bonusreducerende skader blir brukt alle skadetilfeller som kan føre til utbetaling av erstatning under en eller flere av de bonusberettigede forsikringene.

Brann-, tyveri-, glassruter-, bruk av veghjelp/redning, maskinskade og bruk av nøkkelforsikring fører ikke til bonustap.

Skade forvoldt av dyr: Det blir ikke trukket bonustap når skaden er forvoldt av dyr. For ville dyr når forholdet omgående har blitt rapportert til politi eller viltneemnd på stedet.

Det blir ikke trukket bonustap når skaden skyldes skader som er godkjent naturskade etter lov om naturskader.

En bonusreducerende skade vil føre til bonusreduksjon/premieøkning fra første hovedforfall etter skaden. Dersom skadetilfellet gjør at skaden ikke blir bonusreducerende, blir for mye betalt premie betalt tilbake.

Bonussystem/bonusnedrykk for personbiler inntil 3,5 tonn.

For hvert år med skadefri kjøring vil årlig premie for motorvognen bli redusert med 10 % inntil 70 %. Etter 3 skadefrie år med 70 % bonus reduseres premien med ytterligere 5 %.

For hver bonusberøvende skade vil årlig premie for motorvognen bli økt med 10 % for neste avtaleperiode inntil 70 % bonus, deretter 5 %. Dersom bonus på skadetidspunktet er 75 % > 3 år medfører ikke skaden bonustap, men antall opptjeningsår med 75 % vil bli redusert slik at ny bonus blir 75 % 1. år.

Bonus	0	10	20	30	40	50	60	70	75.1	75.2	75.3	75.4	75.5	75 > 5
Nedrykk	10	10	10	10	10	10	10	10	5	5	5	5	5	0

6. Generelle regler om forsikringsavtalen

6.1 Fornyning av forsikringen - oppsigelsesfrister

Forsikringsavtalen er bindende i avtalt forsikringstid, normalt et år. Likevel kan forsikringstakeren si opp avtalen dersom forsikringsbehovet faller bort eller det foreligger andre særlige grunner. Forsikringstakeren kan ellers si opp forsikringsavtalen med en måneds varsel til selskapet. Forsikringen blir fornyet for et år om gangen dersom forsikringstakeren ikke benytter sin rett til oppsigelse, og dersom selskapet ikke har varslet forsikringstakeren minst to måneder før utløpet av forsikringstiden om at selskapet ikke ønsker å forlenge forsikringen.

6.2 Premieutregning når forsikringen opphører i forsikringstiden

Dersom forsikringen opphører i forsikringstiden, regnes tilgodepremie for gjenstående del av forsikringstiden. Utregningen blir gjort etter korttidstabell for de ulike forsikringene. Nærmere regler kan fås ved å ta kontakt med selskapet. Tilgodepremie over kr 100 blir returnert. Tilgodepremie på kr 100 eller mindre blir ikke refundert. Dersom skyldig premie er kr 100 eller mindre, blir forsikringen ansett som fullt betalt, og det vil ikke bli sendt premiekrav for beløpet.

6.3 Premie til gode på løpende forsikringer

Premie til gode på over kr 100,- på grunn av endringer i forsikringsforholdet - blir returnert kunden. Premie til gode på kr 100 eller mindre blir trukket fra ved neste hoved-/terminforfall, eventuelt tidligere dersom det blir gjort ytterligere endringer som medfører skyldig premie.

6.4 Opphør av forsikringen ved manglende premiebetaling

Dersom de opplyste betalingsfrister ikke blir overholdt, vil forsikringsavtalen i sin helhet opphøre. Dette innebærer at selskapet ikke dekker skader som oppstår etter varslet opphørsdato. Selskapet vil da beregne seg premie for den tiden forsikringen har vært i kraft. Utregningen blir gjort etter korttidstabell for de ulike forsikringene. Nærmere regler får en ved å henvende seg til selskapet.

6.5 Opphør av forsikringen ved konkurs

Dersom forsikringstaker i forsikringstiden blir erklært konkurs, vil forsikringsavtalen opphøre. Forsikringsavtalen slutter å gjelde 14 dager etter konkurs er åpnet dersom ikke forsikringen blir bekreftet videreført av bobestyrer.

6.6 Lovvalg

Norsk lovgiving gjelder for forsikringsavtalen i den utstrekning dette ikke er i strid med lov av 27. november 1992 nr. 111 om lovvalg i forsikring, eller annet er avtalt.

6.7 Vernetting

Tvister etter forsikringsavtalen skal avgjøres ved norsk domstol, med mindre det er i strid med ufravelige regler i gjeldende lovgiving, eller annet er avtalt.

6.8 Valuta

Premier og erstatninger regnes i norske kroner - NOK - dersom ikke annet er avtalt.

6.9 Følgene av å gi feil opplysninger

Dersom de opplysninger om risikoen som forsikringstakeren eller noen annen på dennes vegne har gitt, er uriktige eller ufullstendige på noe vesentlig punkt, kan selskapet si opp forsikringen med 14 dagers varsel. Har forsikringstakeren forsømt sin opplysningsplikt, kan erstatningen reduseres eller falle bort.

6.10 Følgene av svik

Den som gjør seg skyldig i svik mot selskapet, kan miste en hver rett etter forsikringsavtalen. Har denne flere forsikringsavtaler med selskapet, blir også retten til erstatning etter disse mistet ved samme hendelse. Selskapet kan med øyeblikkelig virkning si opp en hver forsikringsavtale med forsikringstakeren.

6.11 Grov uaktsomhet og forsett

Dersom forsikrede/ sikrede eller den som med forsikrede/ sikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen ved grov uaktsomhet eller forsettlig har medvirket til skaden, kan erstatningen bli satt ned eller falle bort, jfr forsikringsavtalelovens § 4-9.

6.12 Sikkerhetsforskrifter

Hva forsikringstaker må sørge for: For enkelte forsikringer gjelder sikkerhetsforskrifter. Ved brudd på sikkerhetsforskriftene kan retten til erstatning falle bort eller bli redusert, jfr forsikringsavtalelovens § 4-8.

6.13 Identifikasjon

Punkt 3.10, 3.11, 3.12., 3.13, 4., 5. og 6. kan i tillegg gjelde andre personer enn forsikringstakeren. Dette fremgår da av vilkåret for den enkelte forsikringen, eller den enkelte sikkerhetsforskriften.

6.14 Skjønn

Ved forsikring av ting eller interesse gjelder følgende regler om skjønn ved skade: Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier, og spørsmål i forbindelse med utregning av avbruddstap, skal avgjøres ved skjønn dersom sikrede eller selskapet krever det. Skjønn skal avgis av sakkyndige og uhildede personer. Hver av partene velger sin skjønnsmann. Dersom en av partene ønsker det, kan det velges særskilt skjønnsmann for bestemte ting - ved avbruddstap for bestemte spørsmål. Har den ene av partene skriftlig underrettet den andre om sitt valg, plikter den andre innen en uke etter at det er mottatt underretning å meddele om hvem som er valgt. Før skjønnet velger skjønnsmennene en oppmann. Dersom en av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsteder og utenfor den kommune der forsikringstilfellet har skjedd. Forsømmer en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne av tingretten i den rettskrets der skjønnet skal avholdes. Blir skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte. Skjønnsmennene skal innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de ser på som nødvendige. De plikter å avgi sitt skjønn på grunnlag av forsikringsavtalen. Skjønnsmennene foretar verdsettingen - svarer på spørsmålene ved avbruddstap - uten at oppmannen blir tilkalt. Blir de ikke enige, skal oppmannen tilkalles, som etter de samme reglene gir sitt skjønn over de punktene som skjønnsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, regnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatningen skal likevel ikke ligge utenfor de grenser som skjønnsmennenes utregninger medfører. Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorar til oppmannen og mulige andre kostnader ved skjønnet skal partene bære med en halvpart hver. Ved skjønn overfor privatkunder som gjelder tingskade knyttet til privat forsikring, der det er selskapet som krever skjønn, betaler selskapet alle kostnadene ved skjønnet. Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

6.15 Ved skade

Ved skade skal sikrede snarest melde fra til selskapet. Rett til erstatning kan falle bort dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen et år etter at sikrede fikk kunnskap om grunnlaget for erstatningskravet, jfr forsikringsavtalelovens § 8-5.

6.16 Ervervsmessig utleie

Uten særskilt avtale svarer selskapet ikke for skade som oppstår under ervervsmessig utleie av motorvognen.

Bistand i klagesaker

Dersom det ved behandlingen av en sak blir hevdet at det er gjort feil fra selskapets side, og dette ikke avklares gjennom den ordinære saksbehandling, kan en henvende seg til:

Finansklagenemnda, Drammensveien 145A, Oslo – <http://www.finkn.no>, telefon 23 13 19 60

Finansklagenemnda er et bransjebasert klageorgan som behandler klagesaker mot banker, forsikringsselskap, inkassoselskap og andre finansselskap.

Servicetelefon

For informasjon om skadebehandling og kritiske skadesituasjoner (24 timer): Møretrygd på telefon 70 10 12 50.